

30.1.2023

לכבוד

השופט (בדימוס) חנן מלצר

נשיא מועצת העיתונות

בדוא"ל

שלום רב,

הנדון: הפרת האיסור על פרסום זהותו של קטין מעורב בפלילים

אנו פונים אליך בבקשה כי מועצת העיתונות תזכיר לכלי התקשורת בישראל את חובתם החוקית שלא לפרסם את שמותיהם, תמונותיהם וכן כל פרט מזהה אחר של קטינים החשודים בפלילים; זאת לאחר שביום 28.1.2023 פרסמו כלי תקשורת רבים את שמו, שכונת מגוריו וחלקם גם את תמונתו של הקטין החשוד בביצוע הפיגוע סמוך לעיר העתיקה בירושלים, והכל כמפורט להלן:

1. בשבת, 28.1.2023, נפצעו אב ובנו בפיגוע ירי בכניסה לגן הלאומי סילוואן-עיר דוד. החשוד בירי, בן 13, נורה ונפצע אף הוא. זמן קצר לאחר התקרית החלו כלי תקשורת שונים לפרסם את שמו של הקטין החשוד ופרטים מזהים נוספים אודותיו. חלקם הגדילו עשות ופרסמו אף את תמונתו.

2. כך, אתר Ynet פירסם את שמו של הנער, את שם השכונה שבה הוא מתגורר, תמונה חזותית שלו בפנים גלויות, וכן ציטוט שנמצא (על-פי הפרסום) במתברתו (ר' כאן: <https://www.ynet.co.il/news/article/sj5oxkghi>). תמונת הנער והציטוט ממחברתו פורסמו בהבלטה גם בחשבונות הטוויטר של אתר Ynet ושל העיתון ידיעות אחרונות. (ר' https://twitter.com/ynetalerts/status/1619309912357478403?ref_src=twsrc%5Etfw).

3. האתר Ice פרסם את שמו של הקטין, תמונה שלו מפונה מן הזירה פצוע ועירום למחצה, ואת הציטוט ממחברתו שהאתר ייחס ל"פרסומים בכלי התקשורת" (ר' כאן: <https://www.ice.co.il/local-news/news/article/930016>). אתר עיתון הארץ ואתר ישראל היום הסתפקו בפרסום שמו ושם השכונה שבה הוא מתגורר (ר' כאן: <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-01-28/ty-article/00000185-f791-def6-a7b5-ff9f947d0000>). בישראל היום פרסם שמו בכותרת הכתבה, ויום לאחר מכן שוב הופיעו שמו ותמונתו בכתבה שעניינה הקשחת מדיניות אטימת בתים [; https://www.israelhayom.co.il/news/defense/article/13633311](https://www.israelhayom.co.il/news/defense/article/13633311)) <https://www.israelhayom.co.il/news/politics/article/13639637>

4. שמו של הנער ופרטים מזהים אודותיו, לרבות תמונתו, עדיין מופיעים בידיעות ובפרסומים האמורים.

5. חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, וחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 אוסרים על פרסום זהותו של קטין החשוד בפלילים ומורים על ניהול המשפט בעניינו בדלתיים סגורות. הוראות חוק אלה נועדו להגן על הקטינים ובני משפחותיהם מפני סטיגמה ומעשי נקמה, ולהגביר את סיכויי השיקום של הקטין לאחר ריצוי עונשו.

6. אמנם סעיף 24א לחוק הנוער טיפול והשגחה, פוטר מעונש את מי שפרסם פרטים על זהותו של קטין במקרים מסוימים, ובהם לאחר שבית המשפט התיר לעשות כן או במקרה שבו המשטרה ניצבת מאחורי הפרסום והוא נעשה לצרכי חקירה. אלא שבענייננו הפרסומים בוצעו בשבת, בסמוך לביצוע הירי, ספק אם מי מהמפרסמים טרח כלל לפנות לבית המשפט והפרסום אף לא נדרש לצרכי חקירה.

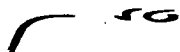
7. אין זו הפעם הראשונה שהאיסור על פרסום זהותו של קטין פלסטיני שנחשד בביצוע פיגוע מופר על-ידי כלי התקשורת. כך, בשנת 2015, פנינו לנשיאת מועצת העיתונות, ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט המדינה, לאחר סדרת פרסומים שבהם נחשפו פרטיהם של קטינים פלסטינים שנחשדו במעורבות בפיגועים או ביצעו אותם בפועל.

8. בעקבות הפנייה הורה ביום 14.1.2016 המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי) דאז, עו"ד רז נזרי, לנשיאת מועצת העיתונות לשעבר, ליועמ"ש המשטרה וליועמ"ש השב"כ, לחזור ולחדד בקרב כל הנוגעים בדבר את הוראות החוק בנושא, ולהדגיש את החובה לעמוד בהן. עוד הוסיף המשנה, כי "לעת עתה החליט היועץ המשפטי לממשלה, בנסיבות העניין הכוללות, שלא לפתוח בחקירה בגין הפרות אלה... אציין כי ככל שהפרות מעין אלה יחזרו על עצמן, לא מן הנמנע כי במקרים הבאים יוחלט לפתוח בחקירה".

העתק מכתבו של המשנה ליועמ"ש מיום 14.1.2016 מצורף.

בשל כל אלה, נבקשך לשוב ולהזכיר לכלי התקשורת את האיסור בדבר פרסום פרטיהם המזהים של קטינים החשודים בפלילים. אופיה הלאומני של העבירה וזהות החשוד בה אינם משחררים אותם ממחויבויותיהם מכוח חוק, ואינם מהווים הצדקה להפרתו. כך גם רחשי הציבור והודעות שמפיצה המשטרה, או כל גורם אחר שעשוי להניע פרסום כאמור.

בברכה,

טל חסין, עו"ד

מדינת ישראל

משרד המשפטים

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

ירושלים: ד' שבט תשע"ו

14 ינואר 2016

תיקנו: 803-98-2011-000161

סימוכין: 803-99-2016-004357

לכבוד

כב' השופטת (בדימוס) דליה דורנר היועץ המשפטי תת ניצב שאול גורדון
נשיאת מועצת העיתונות שב"כ יועמ"ש משטרת ישראל

שלום רב,

הנדון: איסור פרסום שמות ופרטים מזהים של קטינים המעורבים בפלילים
סמך: פניית האגודה לזכויות האזרח ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט המדינה
מיום 26.11.15

על דעת היועץ המשפטי לממשלה, אבקש לפנות אליכם כדלקמן:

1. ביום 8.11.15 פנתה עו"ד טל חסין מהאגודה לזכויות האזרח לנשיאת מועצת העיתונות, שופטת בית המשפט העליון (בדימוס) דליה דורנר, בעקבות פרסום במספר כלי תקשורת של שמו ותמונתו של הקטין אשר נאשם בפיגוע בפסגת זאב. זאת לדבריה לצד פרטים מכתב האישים שהוגש כנגדו, קטעים מתוך פרוטוקול הדיון שהתקיים בהארכת מעצרו ומידע מחקירותיו. בפנייתה, ביקשה עו"ד חסין כי מועצת העיתונות תפנה לכלי התקשורת השונים ותזכיר להם את חובתם החוקית שלא לפרסם שמות, תמונות וכל פרט מזהה אחר של קטינים החשודים בפלילים.
2. ביום 26.11.15 פנתה עו"ד חסין ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט המדינה, וזאת לאחר שפרסומים אודות קטינים, החשודים או נאשמים בפיגועים, לא פסקו גם לאחר הפניה הראשונה למועצת העיתונות אף שהדבר נעשה בניגוד לחוק. במכתבה, הביאה עו"ד חסין מספר דוגמאות לפרסומים כאמור, אשר כללו את שמות הקטינים ותמונותיהם.
3. גם לאחר פניות אלה הובאו לידיעתי פרסומים אסורים נוספים, כמו למשל פרסום שמה של הקטינה שהיתה מעורבות בניסיון פיגוע הדקירה ליד קרית ארבע בחודש דצמבר, וכן פרסום שמו המלא של הקטין הנאשם בפרשת דומא.

4. סעיף 24 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), תשי"ד – 1960 קובע איסור על פרסום שמו של קטין או כל דבר אחר העשוי להביא לידי זיהויו של קטין, לרבות פרסום דמותו, באופן שיש בו כדי לגלות "דבר שיש בו כדי לייחס לקטין עבירה או שחיתות מידות". העונש הקבוע לעובר על הוראה זו הוא מאסר שנה או קנס עד 226,000 ₪.
5. אציין כי סעיף 24 לחוק זה קובע כי פרסום כאמור יהיה מותר אם אישר זאת בית המשפט או אם הדבר נעשה על ידי המשטרה או מטעמה לשם חקירת עבירות. מאחר שרוב הפרסומים היו בסמיכות לאירועים עצמם, לא נראה כי מדובר היה בפרסומים אשר נדרשו לחקירת עבירות, וככל שאכן כך הרי שאלו נעשו בניגוד מוחלט לאמור בחוק.
6. יתרה מזאת, הובא לידיעתי כי ביום 10.11.15 פורסם תיעוד חקירתו של הקטין אשר נאשם בפיגוע בפסגת זאב, והדבר מהווה, נוסף על הפרת החוראות המוזכרות לעיל, גם הפרה בוטה של סעיף 13 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב – 2002.
7. לעת עתה, החליט היועץ המשפטי לממשלה, בנסיבות העניין הכוללות, שלא לפתוח בחקירה בגין הפרות אלה. עם זאת נכון יהיה לחזור ולחדד בקרב כל הנוגעים בדבר את החוראות החוק האמורות ולהדגיש את החובה להקפיד עליהן גם במקרים מעין אלה. ככל שקיים צורך בפרסום מטעמים כלשהם, הרי שסעיף 24 לחוק קובע כאמור את הדרך החוקית המאפשרת זאת.
8. אציין כי ככל שהפרות מעין אלה יחזרו על עצמן, לא מן הנמנע כי במקרים הבאים יוחלט לפתוח בחקירה.
9. אודה איפוא על העברת האמור על-ידיכם לידיעת הגורמים הרלבנטיים לעניין.

ב ב ר כ ה ,

רז נורי, עו"ד

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

העתק:

היועץ המשפטי לממשלה

פרקליט המדינה

מפכ"ל משטרת ישראל

מר אייל זנדברג, ראש תחום (משפט ציבורי), מחלקת יעוץ וחקיקה (חקיקה)

עו"ד יפעת רווה, מחלקת יעוץ וחקיקה (פלילי)

עו"ד מיכל גולד, מחלקת יעוץ וחקיקה (פלילי)

עמוד 2 מתוך 2

רח' צלאח א-דין 29, ת.ד. 49029, ירושלים מיקוד 9149001 ☎ 02-6466566 📠 02-6467080 📧 RazN@justice.gov.il

מספר מסמך: 803-99-2016-004357